

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4
Република Српска, БиХ
Тел: +387(0)51/247-408
Факс: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о статусу датих препорука
приликом ревизије консолидованих финансијских
извјештаја Општине Теслић за 2015. годину**

Број: ИП018-18

Бања Лука, 08.08.2018. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ О СТАТУСУ ДАТИХ ПРЕПОРУКА ПРИЛИКОМ РЕВИЗИЈЕ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА ОПШТИНЕ ТЕСЛИЋ ЗА 2015. ГОДИНУ (НАЛАЗИ)	3
	1. Увод	3
	2. Провођење препорука из предметног извјештаја	5
	2.1. Проведене препоруке	5
	2.2. Дјелимично проведене препоруке	7
	2.3. Нереализоване препоруке.....	11
	3. Закључак.....	11

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Предмет

Предмет овог ревизијског ангажмана је провјера провођења препорука датих у Извјештају о ревизији консолидованих финансијских извјештаја Општине Теслић за период 01.01-31.12.2015. године (број: РВ052-16) и документације која поткрепљује provedеност препорука кроз независни ангажман ради пружања увјеравања ограниченог степена о статусу препорука датих у ревизијском извјештају.

Одговорност руководства за провођење препорука

Начелник општине је одговоран за припрему програма провођења датих препорука, за провођење датих препорука и извјештавање о provedеним препорукама.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо закључак о увјеравању ограниченог степена на основу provedених активности које поткрепљују извјештај о провођењу препорука. Провјеру статуса датих препорука смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске, ISAE 3000 - Ангажовања на основу којих се пружа увјеравање, која не спадају у ревизију или преглед финансијских информација и ISSAI стандардима ревизије релевантним за овај ангажман. Овим стандардима се налаже да поступамо у складу са етичким захтјевима и да ангажман увјеравања планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у ограниченом степеноу, увјеримо у статус датих препорука, односно да ли су дате препоруке provedене у складу са очекивањима извршене ревизије.

Ангажман ради пружања увјеравања ограниченог степена укључује провођење поступака у циљу прибављања довољних и адекватних ревизијских доказа о томе да су препоруке provedене на начин како је то ревизор препоручио. То подразумијева да нисмо вршили ревизију активности, трансакција и стања билансних позиција текуће године како би се увјерили да исте или сличне грешке, неправилности и неусклађености нису поновљене, већ смо се фокусирали на књиговодствену документацију и изјаве који подржавају извјештај о провођењу препорука датих за 2015. годину. Избор поступака провјере је заснован на просуђивању, укључујући процјену ризика материјално погрешних информација у извјештају о провођењу датих препорука. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за праћење провођења препорука датих од ревизора јавног сектора у циљу осмишљавања поступака који су одговарајући у датим околностима.

Сматрамо да су прибављени докази, с обзиром на увјеравања ограниченог степена, довољни и одговарајући и да подржавају закључке дате у извјештају.

Основ за негативан закључак

Као што смо навели под тачкама 2.2 и 2.3 извјештаја:

Општина Теслић је од укупно 16 препорука које су дате у Извјештају о ревизији консолидованих финансијских извјештаја Општине Теслић за 2015. годину дјелимично провела осам препорука и двије препоруке није реализовала.

Дио препорука је дјелимично provedен јер: Општина није на дан 31.12.2017. године вршила анализу застарјелости потраживања ни процјену износа ненаплативости по групама потраживања, нису објелодањене информације у вези са наплативости потраживања, Скупштини општине није презентован извјештај о стању сумњивих и спорних потраживања, интерни акти везани за обрачун и наплату непореских

прихода и дефинисање мјера за наплату непореских потраживања нису донесени; није вршена свеобухватна анализа стања нефинансијске имовине у сталним средствима, помоћне књиге нефинансијске имовине нису ажуриране, инвестициона имовина није евидентирана у складу са Правилником о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и МРС ЈС 16 - Инвестициона имовина, нису објелодањене информације у вези нефинансијске имовине у сталним средствима у складу са захтјевима МРС ЈС 1 и МРС ЈС 17; није вршено објелодањивање информација о потенцијалним обавезама по судским споровима у складу са захтјевима МРС ЈС 19 - Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина; упражњена радна мјеста нису се у потпуности попуњавала у складу са Законом о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе, дефинисана правила и критеријуми коришћења службених аутомобила нису у примјени јер се не воде евиденције о пређеним километрима, потрошњи горива, датуму и правцу кретања, нижи буџетски корисници нису донијели Правилнике о интерним контролама и интерним контролним поступцима; поједине набавке нису планиране у 2017. години а исте су реализоване, код појединих набавки реализација је већа од плана, процедуре јавне набавке за услуге превоза ученика нису проведене што није у складу са чланом 6. Закона о јавним набавкама; ребаланс буџета није реално и адекватно планиран обзиром да су након усвојеног ребаланса извршене реалокације у укупном износу од 1.252.640 КМ; уговори о одгоди плаћања накнада за ренту и уређење градског грађевинског земљишта из 2016. године нису закључени у складу са Одлуком о уређењу простора и грађевинском земљишту; Скупштина општине није у складу са својим надлежностима донијела Стратегију развоја локалних путева и улица у насељу, што није у складу са чланом 13. став 4. Закона о јавним путевима, није донесен интерни акт у складу са чланом 6. Закона о комуналним дјелатностима.

Препоруке нису проведене јер: попис имовине и обавеза на дан 31.12.2017. године у Општини није обављен у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза; Напомене/образложења уз консолидоване финансијске извјештаје за 2017. годину нису сачињене, што није у складу Правилником о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Негативан закључак

На основу извршене провјере презентоване књиговодствене и друге пратеће документације о провођењу препорука датих у Извјештају о ревизији консолидованих финансијских извјештаја Општине Теслић за 2015. годину, због значаја наведеног у пасусу, Основ за негативан закључак, нисмо стекли увјерење да су дате препоруке проведене.

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

Бања Лука, 08.08.2018. године

II ИЗВЈЕШТАЈ О СТАТУСУ ДАТИХ ПРЕПОРУКА ПРИЛИКОМ РЕВИЗИЈЕ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА ОПШТИНЕ ТЕСЛИЋ ЗА 2015. ГОДИНУ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске (у даљем тексту: Главна служба за ревизију) извршила је ревизију консолидованих финансијских извјештаја Општине Теслић за 2015. годину и у ревизијском извјештају број: РВ052-16 од 05.10.2016. године изразила мишљење са резервом за финансијске извјештаје и мишљење са резервом за усклађеност.

Приликом наведене ревизије начелнику Општине дате су сљедеће препоруке за финансијске извјештаје, у смислу да се:

- 1) попис имовине и обавеза врши у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза у смислу да се утврдити стварно стање имовине и обавеза и да се извјештај о извршеном попису сачини у складу са одредбама члана 20;
- 2) у консолидоване финансијске извјештаје Општине укључе финансијски извјештаји контролисаних ентитета у складу са одредбама члана 110. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике у Републици Српској и буџетских корисника у складу са одредбама члана 60. став (3) Правилника о финансијском извјештавању за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова и фондова и МРС ЈС - 6 Консолидовани и појединачни финансијски извјештаји, параграф 15;
- 3) стварају обавезе и користе средства само за намјене и до висине расположивих средстава утврђених буџетом, како је прописано чланом 40. Закона о буџетском систему Републике Српске;
- 4) преиспита основ признавања из кога проистиче потраживање са аспекта могућности наплате, процијени њихова наплативост у складу са чланом 64. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике у Републици Српској, Скупштини општине презентује извјештај о стању сумњивих и спорних потраживања, дефинишу мјере за наплату и даљи третман спроводи у складу са релевантним прописима, закљученим уговорима и рачуноводственим политикама;
- 5) нефинансијска имовине у сталним средствима призна и вреднује у складу са члановима 26. до 46. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике у Републици Српској, захтјевима МРС ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима, на начин да се: у потпуности утврди стварно стање имовине, те у складу с тим ажурира помоћна књига имовине; врши правилан третман улагања; утврди вијек коришћења, амортизација обрачуна од дана почетка употребе и њихов даљи третман усклади са тим;

- 6) примијени MPC-JC 19 Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина, објелодане информације према захтјевима параграфа (97 до 109), те врше резервисања за обавезе које захтијевају резервисања;
- 7) Биланс новчаних токова сачињава у потпуности у складу са одредбама члана 54. (1) и (2) Правилника о финансијском извјештавању за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова и фондова;
- 8) у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодане информације које омогућавају разумијевање финансијских извјештаја, као и додатне информације које нису приказане у финансијском извјештају у складу са захтјевима MPC JC и чланом 57. Правилника о финансијском извјештавању за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова и фондова.

Директору Дјечијег вртића „Палчић“ је препоручено да:

- 9) организује и врши попис имовине и обавеза у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза.

Приликом наведене ревизије начелнику Општине дате су сљедеће препоруке за усклађеност пословања, у смислу да се:

- 1) упражњена радна мјеста попуњавају у складу са члановима (119 до 124) Закона о локалној самоуправи и другим релевантним прописима; успостави функција интерне ревизије у складу са релевантним законским одредбама; прописани контролни поступци у вези са: контролом нижих буџетских корисника, достављањем извјештаја о пословању, кретањем и контролом документације, коришћењем службених аутомобила и слично, досљедно проводе; постојећи интерни акти за: плате, обрачун и праћење наплате непореских прихода, средства репрезентације и сл. - допуне, ажурирају и ускладе са законском и подзаконском регулативом, те успостави систем интерних контрола који ће да обезбиједи ефикасно пословање, заштиту имовине, фер и истинито извјештавање и усаглашеност са прописима;
- 2) обезбиједи да се набавке роба, радова и услуга врше у потпуности у складу са Законом о јавним набавкама, у смислу да се јавне набавке проводе и врши одабир поступака у складу са законом дефинисаним поступцима, годишњи план набавки заснива на износима предвиђеним прописима којима се уређује извршење буџета за сваку годину и да се обавјештења о набавци објављују у „Службеном гласнику БиХ“, а банкарске гаранције активирају у предвиђеним случајевима;
- 3) код планирања буџетских средстава сагледају реалне основе за њихово остварење, а код утврђивања буџетског оквира имају у виду реалне могућности финансирања и у складу с тим планирају активности које ће се извршавати, те да се буџет припрема, доноси и извршава уз досљедну примјену економске класификације сходно члану 15. став (2) Закона о буџетском систему Републике Српске;
- 4) Скупштини општине поднесе извјештај о извршењу буџета у складу са чланом 47. Закона о буџетском систему Републике Српске;
- 5) прије потписивања уговора о одгоди плаћања прибави обезбјеђење дуга у складу са чланом 33. Одлуке о уређењу простора и грађевинском земљишту; врши континуирана контрола наплате потраживања, те у случају неплаћања

према издатим рјешењима и закљученим уговорима, предузму законске мјере наплате;

- 6) предузму мјере за измирење обавеза непокривеног буџетског дефицита, а измирење пренесених обавеза планира као отплата дуга у складу са чланом 14. (став 8 и 9) Закона о буџетском систему Републике Српске.

Скупштини општине је препоручено да:

- 7) у складу са надлежностима из члана 30. Закона о локалној самоуправи донесе и/или усклади опште интерне акте: у складу са члановима 10, 13 и 16. Закона о јавним путевима, чланом 6. Закона о комуналним дјелатностима и чланом 31а. Закона о локалној самоуправи.

На достављени Нацрт извјештаја о статусу датих препорука Општина је у законом прописаном року доставила примједбе. Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске је са дужном пажњом размотрила изнесене примједбе и оцијенила да се исте могу прихватити иако нису од значајног утицаја на дати закључак о статусу препорука. У коначном извјештају о статусу датих препорука извршене су корекције у тексту препоруке број 8. за финансијске извјештаје и у тексту препоруке број 5. за усклађеност пословања, као и у закључку у вези броја дјелимично проведених и нереализованих препорука.

2. Провођење препорука из предметног извјештаја

Општина Теслић (у даљем тексту: Општина) је 30.01.2017. године доставила Главној служби за ревизију Акциони план за отклањање недостатака утврђених по ревизији консолидованих финансијских извјештаја Општине Теслић за 2015. годину, што није у року од 60 дана од датума достављања извјештаја, како је то прописано чланом 21. став 3. Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске.

Извјештај о реализацији акционог плана за отклањање недостатака утврђених по ревизији консолидованих финансијских извјештаја Општине Теслић за 2015. годину је сачињен 06.07.2018. године и достављен Главној служби за ревизију.

2.1. Проведене препоруке

На основу провјере презентоване књиговодствене и друге пратеће документације и предузетих мјера за провођење препорука стекли смо увјерење да је Општина провела шест препорука и то четири препоруке за финансијске извјештаје дате под редним бројевима 2, 3, 7 и 9. предметног ревизијског извјештаја и двије препоруке за усклађеност пословања дате под редним бројевима 4 и 6. предметног ревизијског извјештаја.

Препорука за финансијске извјештаје под редним бројем 2.

Општина је сачинила консолидоване финансијске извјештаје за 2017. годину који обухватају Административну службу општине Теслић и буџетске кориснике (Јавне установе: Центар за социјални рад, Дјечији вртић „Палчић“, Средњошколски центар „Јован Дучић“, Средњошколски центар „Никола Тесла“ и Народна библиотека „Данило Киш“). С обзиром да Спортски центар „Радолинка“-Теслић, Туристичка организација општине Теслић и „Културни центар Теслић“ немају статус буџетског корисника, финансијски извјештаји истих су обухваћени у консолидованим финансијским извјештајима у складу са чланом 121. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 115/17).

У консолидованим финансијским извјештајима Општине укључени су контролисани ентитети (комунална предузећа: „Комуналац“ а.д. Теслић и „Рад“ а.д. Теслић), што је прописано чланом 121. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и МРС ЈС - 6 Консолидовани и појединачни финансијски извјештаји, параграф 15.

Препорука за финансијске извјештаје под редним бројем 3.

У 2017. години Општина није стварала обавезе изнад буџетом одобреног износа, у складу са одредбама члана 40. Закона о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 121/12, 52/14, 103/15 и 15/16). У Периодичном извјештају о извршењу буџета (Образац ПИБ) на фонду (01) исказани су буџетски приходи и примици у износу од 18.985.747 КМ, а буџетски расходи и издаци у износу од 18.669.335 КМ.

Препорука за финансијске извјештаје под редним бројем 7.

Општина је сачинила Биланс новчаних токова у којем су исказани приливи и одливи готовине од пословних и инвестиционих активности и активности финансирања на начин прописан чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, број 15/17). Везано за дату препоруку, у 2017. години на позицији одливи готовине из активности финансирања исказани су издаци за отплату дугова у износу од 1.451.334 КМ а који се односе на издатке по основу отплате кредита.

Препорука Дјечијем вртићу „Палчић“ за финансијске извјештаје под редним бр. 9.

Попис имовине и обавеза на дан 31.12.2017. године у Дјечијем вртићу „Палчић“ је извршен у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“, број 45/16). Попис је обављен у прописаном року, пописне листе садрже све потребне податке, а Извјештај о извршеном попису је сачињен у складу са чланом 20. став 1. поменутог Правилника.

Препорука за усклађеност пословања под редним бројем 4.

Начелник је поднио Скупштини општине Извјештај о извршењу буџета општине Теслић за 2017. годину, у складу са чланом 47. Закона о буџетском систему Републике Српске, а Скупштина општине је на сједници одржаној 07.06.2018. године донијела Закључак о усвајању поменутог извјештаја („Службени гласник Општине Теслић“, број 5/18).

Препорука за усклађеност пословања под редним бројем 6.

Општина је предузела мјере за измирење обавеза непокривеног буџетског дефицита тј. планирала је издатке за отплату неизмирених обавеза из ранијег периода у ребалансу буџета, за 2016. годину у износу од 580.000 КМ и 2017. годину у износу од 600.000 КМ, а што је у складу са чланом 14. став 8 и 9. Закона о буџетском систему Републике Српске.

Скупштина општине је на сједници одржаној 08.12.2016. године донијела Дугорочни план за измирење неизмирених обавеза пренесених из претходног периода у складу са чланом 30. Закона о фискалној одговорности у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15), без претходно прибављеног мишљења од стране Фискалног савјета Републике Српске.

2.2. Дјелимично проведене препоруке

На основу провјере презентоване књиговодствене и друге пратеће документације и предузетих мјера за провођење препорука стекли смо увјерење да је Општина дјелимично провела осам препорука и то три препоруке за финансијске извјештаје дате под редним бројевима 4, 5 и 6. предметног ревизијског извјештаја и пет препорука за усклађеност пословања дате под редним бројевима 1, 2, 3, 5 и 7. предметног ревизијског извјештаја.

Препорука за финансијске извјештаје под редним бројем 4.

Општина је класификовала потраживања која нису наплаћена у року од 12 мјесеци на сумњива и спорна потраживања у 2016. години у износу од 311.871 КМ и у 2017. години у износу од 294.430 КМ. У вези дате препоруке извршен је пренос са краткорочних на дугорочна потраживања накнада за ренту и уређење грађевинског земљишта у износу од 241.361 КМ за која су уговорени продужени рокови плаћања. Такође, извршен је пренос потраживања која доспијевају на наплату, са дугорочних на краткорочна потраживања у износу од 183.540 КМ и предузимане су мјере за наплату потраживања (опомене и тужбе).

Међутим, на дан 31.12.2017. године није вршена анализа застарјелости потраживања ни процјена износа ненаплативости по групама потраживања, нити су објелодањене информације у вези са наплативости потраживања у Извјештају о извршењу буџета нити у Напоменама уз финансијске извјештаје (због наведеног код образложења у препоруци за финансијске извјештаје под редним бројем 8). Скупштини општине није презентован извјештај о стању сумњивих и спорних потраживања, као што је прописано чланом 73. став 3. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Интерни акти везани за обрачун и наплату непореских прихода и дефинисање мјера за наплату непореских потраживања нису донесени, а у 2017. години вршена је анализа наплате непореских прихода по кварталима, те су дати упоредни подаци са 2016. годином.

Препорука за финансијске извјештаје под редним бројем 5.

Општина није извршила свеобухватну анализу стања нефинансијске имовине у сталним средствима а помоћне књиге нефинансијске имовине у 2016. и 2017. години нису ажуриране.

Извршен је пренос средства у припреми, која су завршена и која су већ у употреби, на позицију нефинансијске имовине у употреби (путеви, улична расвјета, пјешачке стазе, паркинг, водовод, стамбене јединице Општине за које још није извршен откуп и др.). За стамбене јединице за које је извршен упис права својине у корист физичких лица у ранијим годинама и са којима је Општина закључила уговоре о откупу станова, у 2017. години је извршено искњижавање наведених стамбених јединица из пословних књига Општине тј. корекција вриједности произведене сталне имовине на позицији стамбених објеката за износ 411.769 КМ.

Одлуком о преносу права својине на имовини без накнаде, из 2016. године, Општина је пренијела право својине на трафостаници и прикључном далеководу (188.095 КМ бруто књиговодствене вриједности, исправке вриједности 4.702 КМ и нето вриједности 183.393 КМ) на ЗП „Електро Добој“ а.д. Добој. Наведено средство Општина је искњижила из својих пословних књига, док нисконапонска мрежа и станице сеоских водовода (240.429 КМ) и даље су евидентирани у пословним књигама Општине.

Погрешно исказана опрема на позицији грађевинских објеката (32.016 КМ бруто вриједности) рекласификована је у складу са Правилником о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број: 98/16 и 115/17).

Инвестициона имовина (пословни простори, земљиште и друга имовина издата под закуп) није евидентирана у пословним књигама Општине у складу са чланом 29. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и МРС ЈС 16 - Инвестициона имовина. Пословни простори које Општина издаје у закуп и од којих остварује приходе односе се на просторе у оквиру „Индустријског круга Борја“ које је Влада Републике Српске пренијела на Општину Одлуком о преносу права својине („Службени гласник Републике Српске“, број 40/10), а затим покренула поступак поништења одлуке. Пресудом Вишег привредног суда у Бањој Луци (од 15.2.2018. године) окончан је судски спор у корист Општине, али имовина и даље није евидентирана у пословним књигама Општине.

Због претходно наведеног и чињенице да нису објелодањене информације у складу са захтјевима МРС ЈС 1 и МРС ЈС 17 (јер Напомене уз финансијске извјештаје нису сачињене, као што је наведено код образложења у препоруци за финансијске извјештаје под редним бројем 8), нисмо се могли увјерити да се нефинансијска имовина у потпуности признаје и вреднује у складу са одредбама Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима МРС ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема.

Препорука за финансијске извјештаје под редним бројем 6.

Према достављеној информацији о судским споровима, у 2017. години, у поступку су 32 парнична предмета у којима је Општина тужена. Одговорна лица прате, анализирају и врше процјену исхода за судске спорове, у ребалансу буџету су планирани расходи по судским рјешењима у износу од 780.000 КМ, али није вршено објелодањивање информација о потенцијалним обавезама по судским споровима у складу са захтјевима МРС ЈС 19 - Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина (због наведеног код образложења у препоруци за финансијске извјештаје под редним бројем 8).

У 2016. години, извршено је судско поравнање пред Основним судом у Теслићу, у вези судског спора којег је, у претходном периоду, против Општине покренуо АД „Промтес“ Теслић. Уговорено је плаћање у 60 једнаких рата у износу од 61.140 КМ до јануара 2022. године (укупан износ дуга 3.668.402 КМ). Општина је у 2017. години укупно платила 672.540 КМ, а поменути износ је планиран на позицији расхода по судским рјешењима у Буџету/ребалансу буџета за 2017. годину.

Препорука за усклађеност пословања под редним бројем 1.

У 2017. години, упражњена радна мјеста нису се у потпуности попуњавала у складу са члановима 60, 61, 66, 70 и 77. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16). Извршиоци су заснивали радни однос на одређено вријеме које траје дуже од шест мјесеци (а поједини дуже од три године) без расписивања конкурса.

Правилник о интерним контролама и интерним контролним поступцима у Општини Теслић је у процесу израде, а нижи буџетски корисници нису донијели Правилнике о интерним контролним поступцима. У току 2017. године није вршена контрола нижих буџетских корисника. Функција интерне ревизије је успостављена у току 2018. године, у складу са чланом 18. Закона о систему интерних финансијских контрола у

јавном сектору Републике Српске израде („Службени гласник Републике Српске“, број 91/16). Запослен је интерни ревизор, а израда интерних аката у вези са радом интерне ревизије је у току.

Интерни акти везани за обрачун и праћење наплате непореских прихода нису донесени. Дефинисана правила и критеријуми коришћења службених аутомобила нису у примјени јер се не воде евиденције о пређеним километрима, потрошњи горива, датуму и правцу кретања.

Правилник о платама, накнадама и осталим личним примањима запослених ажуриран је у 2018. години („Службени гласник Општине Теслић“, број 3/18). Преузети су коефицијенти из Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“, број 20/17) и дефинисани су критеријуми за увећање основне плате (сложеност рада, посебно отежани услови, посебни резултати у раду, стимулативни дио, ноћни рад, приправност и рад на државни празник).

У 2017. години донесени су нови правилници и то: Правилник о коришћењу средстава репрезентације („Службени Гласник Општине Теслић“, број 6/17), Правилник о условима и начину коришћења службених возила за обављање службених послова Општинске управе Теслић („Службени гласник Општине Теслић“, број 6/17) и Правилник о условима коришћења мобилних и фиксних телефона („Службени гласник Општине Теслић“, број 11/17). Новим правилницима дефинисана су права, контролни поступци, надзор и ограничења код потрошње.

Препорука за усклађеност пословања под редним бројем 2.

Анализом плана јавних набавки и проведених поступака јавних набавки у 2017. години утврђено је да је код појединих набавки реализација већа од плана (санација градских асфалтних улица и тротоара, радови на одржавању некатегорисаних путева, проходност локалних путева у зимском периоду, набавка грађевинског материјала за одржавање мостова) или да набавке нису уопште планиране у 2017. години а да су исте реализоване (набавка горива, изградња дијела фекалне канализације за насеље Барићи). Као и у претходним годинама, набавке које су биле планиране у 2017. години, реализоване су из буџета за 2018. годину (нпр. набавка ватрогасног возила, радови на одржавању локалних путева). План набавки није усаглашен са планом и извршењем буџета.

Процедуре јавне набавке нису проведене за услуге превоза ученика (за дио који финансира Општина) што није у складу са чланом 6. Закона о јавним набавкама, а као и ранијих година склопљени су уговори за различите путне правце са једним превозником. За набавку услуга јавног оглашавања проведена је процедура јавна набавка путем директног споразума (за услуге оглашавања на радију и у новинама), а за услуге медијског праћења односно услуге емитовања телевизијског материјала проведена је процедура у складу са Правилником о поступку додјеле уговора о услугама из Анекса II дио Б. Набавка услуга одржавања локалних путева није реализована у 2017. години док набавка за услуге зимске службе у 2017. години проведена је отвореним поступком (оквирни споразум) у складу са вриједносним разредом сходно члану 28. поменутог Закона.

Обавјештења о набавци за отворене поступке, у складу са чланом 36. став 1. поменутог Закона, објављују се у Службеном гласнику БиХ. У 2017. години није било случајева у којим би било потребно активирати банкарске гаранције.

Препорука за усклађеност пословања под редним бројем 3.

Одлуком о усвајању ребаланса буџета општине Теслић за 2017. годину („Службени гласник Општине Теслић“, број 11/17), Скупштина општине је усвојила ребаланс буџета за 2017. годину. Након усвајања ребаланса буџета, у складу са чланом 8. Одлуке о извршењу Буџета општине Теслић за 2017. годину („Службени гласник Општине Теслић“, број 13/16), извршене су реалокације буџета (са различитих буџетских корисника и позиција буџета) у укупном износу од 1.252.640 КМ, што чини 6,51% од усвојеног ребаланса буџета. У Периодичном извјештају о извршењу буџета за 2017. годину на појединим позицијама буџетских расхода и издатака исказано је значајно одступање извршења у односу на усвојени ребаланс буџета (расходи за бруто плате запослених 421.841 КМ, расходи за услуге одржавања јавних површина и заштите животне средине 169.312 КМ, издаци за изградњу и прибављање зграда и објеката 215.898 КМ). У дијелу претходно наведеног ребаланс буџета није реално и адекватно планиран.

Ребаланс буџета/буџет је у највећој мјери планиран и припремљен уз примјену економске класификације из Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број: 98/16 и 115/17), а што је у складу са чланом 15. став 2. Закона о буџетском систему Републике Српске. Расходи текућег одржавања јавне расвјете и улица и расходи по основу затезних камата, у 2017. години, су планирани и исказани у складу са поменутиим Правилником.

Препорука за усклађеност пословања под редним бројем 5.

За закључене уговоре о одгоди плаћања накнада за ренту и уређење градског грађевинског земљишта за 2016. годину нису прибављени колатерали у складу са чланом 33. Одлуке о уређењу простора и грађевинском земљишту („Службени гласник Општине Теслић“, број 7/14) односно за обезбјеђење наплате потраживања није уговорена банкарска гаранција за преостали износ дуга односно није уписана хипотека на земљишту на коме се гради објекат или на самом објекту. У 2017. години нису закључивани уговори о одгоди плаћања накнада за ренту и уређење градског грађевинског земљишта који би захтјевали прибављање колатерала у складу са чланом 33. Одлуке о уређењу простора и грађевинском земљишту.

Препорука Скупштини општине за усклађеност пословања под редним бројем 7.

Скупштина општине није у складу са својим надлежностима донијела Стратегију развоја локалних путева и улица у насељу, што није у складу са чланом 13. став 4. Закона о јавним путевима („Службени гласник Републике Српске“, број 89/13). У 2018. години, донесена је Одлука о приступању изради стратегије и именовани су чланови комисије за израду стратегије. У складу са Одлуком о утврђивању мјерила и критеријума за одређивање локалних путева и улица (из 2014. године) Скупштина општине је требала да именује стручну комисију која би провела активност у вези са одређивањем категорије путева и улица на подручју општине и о томе сачинила елаборат, међутим, комисија није никада именована. У примјени су Одлука о управљању, грађењу, реконструкцији, одржавању и заштити локалних путева и улица у насељу на подручју Општине Теслић из 2014. године и Одлука о утврђивању локалних путева на подручју Општине Теслић из 2013. године.

Није донесен интерни акт у складу са чланом 6. Закона о комуналним дјелатностима („Службени гласник Републике Српске“, број: 124/11 и 100/17), којим би се дефинисали материјални, технички и други услови за финансирање, развој, изградњу и одржавање комуналних објеката као и услови за функционисање и техничко-технолошко јединство система и уређаја, вођење евиденција о објектима и

уређајима водовода и канализације која се даје на управљање и коришћење даваоцу комуналних услуга. У 2017. години, закључен је уговор са ПҚД „Рад“ а.д. Теслић о пружању комуналних водних услуга, дата је сагласност „Комуналцу-Теслић“ а.д. на промјену начина обрачуна комуналних услуга и одвоза комуналног отпада, донесен је Програм заједничке комуналне потрошње за 2017. годину, а у примјени је Одлука о комуналној накнади из 2013. године.

Скупштина општине је крајем 2016. године именовала нови Надзорни одбор, који је одржао само једну сједницу у априлу 2017. године, и није документовано да је Надзорни одбор вршио контроле и надзор из своје надлежности у складу са чланом 63. Пословника о раду Скупштине општине Теслић („Службени гласник Општине Теслић“, број 4/17).

Одлука о одборничкој накнади за вршење одборничке дужности, у дијелу који дефинише износ одборничке накнаде, усклађена је са чланом 41. став 3. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16).

2.3. Нереализоване препоруке

На основу провјере презентоване књиговодствене и друге пратеће документације и предузетих мјера за провођење препорука стекли смо увјерење да Општина није провела двије препоруке за финансијске извјештаје дате под редним бројевима 1 и 8. предметног ревизијског извјештаја.

Препорука за финансијске извјештаје под редним бројем 1.

Попис имовине и обавеза на дан 31.12.2017. године у Општини није обављен у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза ("Службени гласник Републике Српске", број 45/16).

Извјештаји комисије за попис основних средстава и ситног инвентара, комисије за попис новчаних средстава, потраживања, обавеза и залиха роба, као и Извјештај Централне пописне комисије о попису имовине и обавеза на дан 31.12.2017. године нису сачињени у складу са чланом 20. став 1. поменутог Правилника односно не садрже упоредни преглед стварног и књиговодственог стања пописане имовине и обавеза, податке о стручној и професионалној квалификацији и о радном статусу лица ангажованих на попису и друго. Пописне комисије су за један дио имовине и обавеза су преузеле податке из књиговодствених евиденција и нису у извјештајима констатовале да постоје неусклађености иако постоје значајне разлике између стања утврђеног пописом и књиговодственог стања (обавезе за лична примања запослених, краткорочна разграничења, дугорочни пласмани, итд.).

Препорука за финансијске извјештаје под редним бројем 8.

Напомене/образложења уз консолидоване финансијске извјештаје за 2017. годину нису сачињене и сходно томе нису достављене Министарству финансија, што није у складу са члановима 26. став 8, 46 и 49. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, број 15/17). Напомене као радну верзију документа Општина је доставила ревизији на увид и исте нису биле предмет разматрања.

3. Закључак

На основу прегледане и анализиране књиговодствене и друге пратеће документације и датих образложења одговорних особа, утврђено је да је Општина

Теслић од укупно 16 датих препорука провела шест препорука, осам препорука је дјелимично провела и двије препоруке није провела.

Ревизијски тим

Драган Милошевић, с.р.

Сњежана Саватић Бањац, с.р.